ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ GIUSEPPE TESAURO της 24ης Οκτωβρίου 1991 *

Κύριε Πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

1. Στην παρούσα υπόθεση, ζητείται από το Δικαστήριο να διευκρινίσει τον όρο « τιμή εισαγωγής », όπως αυτός χρησιμοποιείται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1626/85 της Επιτροπής, της 14ης Ιουνίου 1985, περί των προστατευτικών μέτρων που πρέπει να εφαρμοστούν στις εισαγωγές ορισμένων βυσσίνων [1] (στο εξής: κανονισμός).

Ο κανονισμός αυτός θεσπίστηκε βάσει του άρθρου 14 του κανονισμού (ΕΟΚ) 516/77 [2] για την αντιμετώπιση του κινδύνου σημαντικών διαταράξεων που αντιμετώπιζε η κοινοτική αγορά λόγω της εμπορίας, σε ασυνήθιστα χαμηλές τιμές, βυσσίνων εισαγομένων από τρίτες χώρες [3].

Προς αντιμετώπιση αυτού του κινδύνου ο κανονισμός επιβάλλει ελαχίστη τιμή εισαγωγής βυσσίνων στην Κοινότητα και προβλέπει την επιβολή εξισωτικής εισφοράς στις περιπτώσεις που δεν τηρείται για τα εν λόγω προϊόντα η ελαχίστη τιμή.

Ειδικότερα, το άρθρο 1, παράγραφος 1, επαναλαμβάνοντας τον ορισμό του κοινού δασμολογίου, ορίζει για τα « βύσσινα σε σιρόπι, με προσθήκη ζάχαρης, σε άμεσες συσκευασίες », ελαχίστη τιμή 60,80 ECU ανά 100 χιλιόγραμμα (kg) καθαρού βάρους, για βύσσινα συσκευασμένα σε άμεσες συσκευασίες καθαρού περιεχομένου πλέον του ενός kg, και σε 67,10 ECU ανά 100 kg καθαρού βάρους, για τα κεράσια που είναι συσκευασμένα σε άμεσες συσκευασίες καθαρού περιεχομένου ίσου ή μικρότερου του ενός kg.

Όπως διευκρίνισε η ίδια η Επιτροπή, οι ελάχιστες αυτές τιμές υπολογίστηκαν βάσει των τιμών που κοινοποίησαν τα κράτη μέλη, περιλαμβανομένων των κανονικών εξόδων συσκευασίας. Η διαφορά τιμών ανάλογα με το περιεχόμενο των χρησιμοποιουμένων δοχείων οφείλεται στις διαφορετικές επιπτώσεις του κόστους συσκευασίας επί της τιμής του εμπορεύματος.

Η τιμή εισαγωγής βυσσίνων από τρίτες χώρες καθορίζεται, δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 1, του κανονισμού, βάσει της τιμής fob στη χώρα καταγωγής και του κόστους μεταφοράς και ασφαλίσεως μέχρι της εισόδου του εμπορεύματος στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας.

Εξάλλου, στην παράγραφο 3 του ιδίου άρθρου προβλέπεται ότι, εάν το τιμολόγιο που υποβάλλεται στις τελωνειακές αρχές δεν έχει εκδοθεί από τον εξαγωγέα στη χώρα καταγωγής του εμπορεύματος, ή εάν οι αρχές δεν πείθονται ότι η αναφερόμενη στο τιμολόγιο τιμή αντιστοιχεί στην τιμή του fob στη χώρα καταγωγής, οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους λαμβάνουν τα μέτρα που απαιτούνται για τον καθορισμό αυτής της τιμής, ιδίως βάσει της τιμής μεταπωλήσεως εκ μέρους του εισαγωγέα.

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η ιταλική.

1 — ΕΕ L 156, σ. 13. Βλ. επίσης κανονισμό (ΕΟΚ) 1712/85 της Επιτροπής, της 21ης Ιουνίου 1985, που τροποποιεί τη γερμανική, ελληνική, αγγλική, γαλλική, ιταλική και ολλανδική διατύπωση του κανονισμού (ΕΟΚ) 1626/85 (ΕΕ L 163, σ. 46).

2 — Κανονισμός του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 1977, περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα των μεταποιημένων οπωροκηπευτικών (ειδ. έκδ. 03/017, σ. 226).

3 — Βλ. τις τρεις πρώτες αιτιολογικές σκέψεις του κανονισμού.

Η εφαρμογή αυτού του κανονισμού, η οποία προβλεπόταν να λήξει στις 9 Μαΐου 1986 (άρθρο 5), παρατάθηκε κατόπιν επί ένα έτος με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1257/86 [4].

2. Τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως που εκκρεμεί ενώπιον του παραπέμποντος δικαστηρίου είναι σχετικώς απλά. Κατά την περίοδο μεταξύ της 5ης Δεκεμβρίου 1985 και της 10ης Σεπτεμβρίου 1986, η επιχείρηση Soba, προσφεύγουσα της κύριας δίκης, ζήτησε από τον τελωνειακό σταθμό του Göggingen, ο οποίος υπάγεται στο Hauptzollamt Augsburg (στο εξής: Hauptzollamt) να τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία 103 συνολικώς παρτίδες βυσσίνων χωρίς πυρήνα και συσκευασμένων σε γυάλινα δοχεία. Μαζί με την τελωνειακή διασάφηση για κάθε μία από τις εν λόγω παρτίδες η προσφεύγουσα προσέθεσε στην προκύπτουσα από το τιμολόγιο τιμή των βυσσίνων την αξία του υλικού συσκευασίας (γυάλινων δοχείων, πωμάτων, ετικετών, χαρτοκιβωτίων, παρεμβασμάτων), τα οποία είχαν τεθεί δωρεάν στη διάθεση του Γιουγκοσλάβου προμηθευτή.

Το Hauptzollamt αρχικώς δέχθηκε τις διασαφήσεις της Soba και δεν επέβαλε εξισωτική εισφορά για τα εισαχθέντα κεράσια. Ωστόσο, με μεταγενέστερη διορθωτική του πράξη επέβαλε εξισωτική εισφορά 80,02 DM ανά 100 kg καθαρού βάρους εισαχθέντων βυσσίνων, ζητώντας να καταβληθεί συνολικό ποσό 1 134 138,17 DM.

Μετά την απόρριψη της διοικητικής της ενστάσεως κατά της πράξεως αυτής, η Soba άσκησε προσφυγή ενώπιον του Finanzgericht München, το οποίο με Διάταξη της 10ης Ιουλίου 1990, αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία προκειμένου να ερωτήσει το Δικαστήριο αν το άρθρο 3, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι το κόστος των δοχείων και των υλικών συσκευασίας που ο αγοραστής θέτει δωρεάν στη διάθεση του προμηθευτή, πρέπει να θεωρηθεί ως στοιχείο που αυξάνει την τιμή, στο πλαίσιο του καθορισμού της τιμής εισαγωγής.

3. Στις γραπτές παρατηρήσεις της που κατέθεσε στο Δικαστήριο, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η απάντηση που πρέπει να δοθεί στο ερώτημα που υπέβαλε το παραπέμπον δικαστήριο πρέπει να είναι αρνητική και ότι, επομένως, σε μια τέτοια περίπτωση, νομίμως επιβάλλεται εξισωτική εισφορά. Πράγματι, κατά την άποψή της πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ της αξίας του εμπορεύματος, η οποία περιλαμβάνει το σύνολο των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν κατά τον ένα ή τον άλλο τρόπο μέχρι τη φόρτωση του εμπορεύματος στη χώρα καταγωγής, και της τιμής fob, η οποία περιλαμβάνει τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν μέχρι τη στιγμή της φορτώσεως του εμπορεύματος στο μέσο μεταφοράς, μόνο εφόσον τα έξοδα αυτά εβάρυναν πράγματι τον πωλητή και, επομένως, περιλαμβάνονται στο τιμολόγιο που εκδόθηκε σχετικώς.

Μια τέτοια ερμηνεία του εν λόγω κανόνα δεν αντιβαίνει προς τη διάταξη του άρθρου 3, παράγραφος 3, του κανονισμού, η οποία αναφέρεται στην τιμή μεταπωλήσεως, δεδομένου ότι, εάν οι αρχές της χώρας εισαγωγής διαπιστώσουν ότι τα έξοδα συσκευασίας δεν έχουν περιληφθεί στο τιμολόγιο που εξέδωσε ο πωλητής, δεν μπορούν, κατά την άποψη της Επιτροπής, να λάβουν υπόψη τους αυτό το στοιχείο κατά την κατασκευή της τιμής εισαγωγής.

Τέλος, κατά την άποψη της Επιτροπής, η χρησιμοποιούμενη στο άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού έκφραση [« βύσσινα (...) σε άμεσες συσκευασίες »], η οποία αποτελεί κατά γράμμα επανάληψη του κειμένου της αντίστοιχης κλάσεως του κοινού δασμολογίου,

4 — ΕΕ L 113, σ. 37.

αποβλέπει αποκλειστικά στον προσδιορισμό της ταυτότητας του εν λόγω προϊόντος, χωρίς να επιβάλλει στις αρμόδιες τελωνειακές αρχές την υποχρέωση να λαμβάνουν υπόψη τους την αξία της συσκευασίας, στην περίπτωση που το αντίστοιχο κόστος δεν εβάρυνε τον πωλητή και δεν περιελήφθη στο τιμολόγιο.

4. Τονίζω ευθύς εξαρχής ότι, κατά τη γνώμη μου, μια τέτοια άποψη εκφράζει μία στενή προσήλωση στους τύπους, δυνάμενη να οδηγήσει σε εσφαλμένη εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού, αγνοώντας τον σκοπό και τη σημασία του.

Καταρχάς, στα γραμματικά επιχειρήματα που προβάλλει η Επιτροπή, είναι εύκολο να αντιταχθούν ισάξια επιχειρήματα, υπογραμμίζοντας ότι, κατά τα συναλλακτικά ήθη, η τιμή fob περιλαμβάνει κανονικά την αξία της συνήθους συσκευασίας του εμπορεύματος και ότι, ανεξαρτήτως για ποιους λόγους, το γεγονός είναι ότι στο άρθρο 1, παράγραφος 1, γίνεται λόγος για « βύσσινα (...) σε άμεσες συσκευασίες », γίνεται δηλαδή λόγος τόσο για το προϊόν όσο και για τη συσκευασία.

Ο εσφαλμένος χαρακτήρας της προτεινομένης λύσεως προκύπτει, κυρίως, από τη λογική και συστηματική ερμηνεία του εν λόγω κανόνα.

Δεν χωρεί καμία αμφιβολία ως προς τον σκοπό που επιδιώκει ο εν λόγω κανονισμός: σκοπός του είναι να αποτρέψει την εμπορία εισαγομένων βυσσίνων σε τιμές ασυνήθιστα χαμηλές οι οποίες εμποδίζουν τη διάθεση της κοινοτικής παραγωγής.

Εξάλλου, η ελάχιστη τιμή εισαγωγής βυσσίνων καθορίστηκε περιλαμβανομένου του κόστους των συσκευασιών οι οποίες, εξάλλου, όπως δέχεται η ίδια η Επιτροπή, συνήθως δεν επαναχρησιμοποιούνται.

Πρέπει επίσης να προστεθεί ότι το κόστος των δοχείων και των υπολοίπων υλικών συσκευασίας, τα οποία τέθηκαν δωρεάν στη διάθεση του πωλητή, εβάρυναν στην πραγματικότητα τον εισαγωγέα και, επομένως, μετακυλίστηκαν στην τιμή πωλήσεως.

Υπ' αυτό το πρίσμα, δύσκολα μπορεί να κατανοηθεί η διάθεση επιβολής εξισωτικής εισφοράς επί εμπορευμάτων τα οποία, στην πραγματικότητα, δεν εισήχθησαν σε τιμές χαμηλότερες από τις οριακές τιμές που καθόρισε ο κανονισμός.

5. Η ίδια η Επιτροπή δέχθηκε, προφανώς, κατά την προφορική διαδικασία, ότι η επιβολή εξισωτικής εισφοράς σε μια τέτοια περίπτωση δεν μπορεί να δικαιολογηθεί επακριβώς από οικονομικής απόψεως· υποστηρίζει, ωστόσο, ότι ο εισαγωγέας μπορούσε να αποφύγει την αδικαιολόγητη επιβολή εξισωτικής εισφοράς πωλώντας τα υλικά συσκευασίας στον εξαγωγέα και αγοράζοντάς τα κατόπιν εκ νέου ώστε η τιμή τους να περιλαμβάνεται στο σχετικό τιμολόγιο.

Θεωρώ, ωστόσο, εντελώς ασαφείς τους λόγους που εμπνέουν μια τέτοια ερμηνεία της συγκεκριμένης αυτής διατάξεως και εξακολουθώ να μην αντιλαμβάνομαι γιατί θα πρέπει ο εισαγωγέας να υποβληθεί σε όλους αυτούς τους γραφειοκρατικούς τύπους, μολονότι διαπιστώνεται ότι πράγματι αυτός επιβαρύνθηκε με το κόστος των υλικών της συσκευασίας.

Εξάλλου, δεν θεωρώ σημαντικό το γεγονός ότι η ενέργεια του Hauptzollamt είναι σύμφωνη προς ερμηνευτική σημείωση που εξέδωσαν οι

υπηρεσίες της Επιτροπής και η οποία είχε συζητηθεί στην αρμόδια επιτροπή διαχειρίσεως τον Οκτώβριο του 1985 και είχε κοινοποιηθεί σε όλα τα κράτη μέλη, ερμηνευτική σημείωση την οποία, κατά την άποψη της Επιτροπής, έπρεπε να γνωρίζουν όλοι οι ενδιαφερόμενοι επιχειρηματίες.

Πρώτον, η ερμηνευτική αυτή σημείωση δεν μπορεί να μεταβάλει τη σημασία και την έκταση κανόνα δικαίου περιεχόμενου σε κανονισμό, δεύτερον δε, δεν υπάρχει κανένα στοιχείο από το οποίο θα μπορούσε να προκύψει ότι οι ενδιαφερόμενοι επιχειρηματίες εγνώριζαν το περιεχόμενο αυτής της σημειώσεως. Αντιθέτως, από τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως προκύπτει ότι ακόμα και οι ίδιες οι αρμόδιες εθνικές τελωνειακές αρχές, όχι μόνο δεν είχαν αποκρυσταλλωμένη γνώμη σχετικώς, αλλά αμφισβήτησαν εκ των υστέρων την ακρίβεια των διασαφήσεων που υπέβαλε σχετικώς η εταιρία Soba.

6. Πριν διατυπώσω την πρότασή μου, θεωρώ επιβεβλημένο να υπογραμμίσω ότι η προτεινόμενη από την Επιτροπή ερμηνεία αυτού του κανόνα, εκτός από το ότι αντιβαίνει στους σκοπούς του κανονισμού, μπορεί να επηρεάσει τις συνθήκες ανταγωνισμού, φέροντας σε μειονεκτική θέση, χωρίς λόγο, εκείνους τους εισαγωγείς οι οποίοι προμηθεύονται από παραγωγούς που δεν έχουν τη δυνατότητα να προσφέρουν τις κατάλληλες συσκευασίες, παρεμβάλλοντας κατ' αυτόν τον τρόπο αδικαιολόγητο εμπόδιο στο διεθνές εμπόριο και καθιστώντας δυνατή την εφαρμογή του συγκεκριμένου μέτρου προστασίας επί εισαγομένων προϊόντων τα οποία δεν διατίθενται στο εμπόριο σε ασυνήθιστα χαμηλές τιμές.

7. Βάσει των ανωτέρω επιχειρημάτων, προτείνω να δοθεί η ακόλουθη απάντηση στο ερώτημα που υπέβαλε το Finanzgericht München:

« Το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1626/85 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, για τον υπολογισμό της τιμής εισαγωγής, το κόστος των δοχείων και των υλικών συσκευασίας τα οποία ο αγοραστής θέτει δωρεάν στη διάθεση του προμηθευτή πρέπει να θεωρούνται ως στοιχεία αυξήσεως της τιμής. »